

SÈRIE 3

Exercici 1

Pregunta 1

a)

(0,75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) (0,25 punts), consistent en un text públic de caràcter polític que forma part del llibre de Valentí Almirall *España tal cual es*, publicat a Barcelona el 1886. (0,50 punts)

b)

(0,75 punts)

Cal que l'alumnat situï la font dins del període de la Restauració (1875-1931), dins la seva primera etapa (la que va des de 1875 fins a 1898 o 1902), i del desenvolupament del catalanisme polític. (0,75 punts)

c)

(1 punt)

L'alumnat hauria d'explicar els mecanismes de corrupció electoral que descriu Almirall al text, com ara fer votar persones mortes, inscrivint-les prèviament al cens; l'ús d'altres persones per suplantar-les i inflar el nombre de vots obtinguts fins a extrems absurds, i, també, com les Corts acceptaven uns resultats manifestament falsos. (1 punt)

Pregunta 2

a)

(2,50 punts)

Cal que l'alumnat expliqui el sistema de partits, el torn pacífic i els mecanismes de corrupció electoral —*encasillado*, tupinades i altres pràctiques fraudulentes— en les eleccions fins al 1898 (1,25 punts). També, que compari aquest sistema i aquesta corrupció amb un sistema democràtic on no hi ha «torn» i on es respecta veritablement la voluntat popular, i unes eleccions falsejades amb unes de netes. (1,25 punts)

b)

(2,5 punts)

Cal que l'alumnat expliqui l'oposició al sistema de la Restauració, destacant el paper dels carlins i la seva evolució després de la derrota en la Tercera Guerra, finalitzada el 1876; els primers regionalismes, català i basc; la importància del republicanisme, amb dos líders diferenciats, l'unionista i conservador Castelar i el federalista Pi i Margall (1,25 punts); l'obrerisme, que veié la fundació del Partido Socialista Obrero Español el 1879 i de la UGT el 1888, ambdós socialistes, i la divisió dels anarquistes entre anarcosindicalistes i partidaris de l'acció directa —que portaren a terme atemptats importants, entre els quals el del mateix Cánovas del Castillo el 1897, així com les bombes del Liceu i del Corpus. (1,25 punts)

Exercici 2

Pregunta 1

a)

(0,75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com un quadre estadístic (0,25 punts) referit a la immigració a Catalunya entre el 1962 i el 1965, amb expressió de les regions de procedència. (0,50 punts)

b)

(0,75 punts)

Cal que l'alumnat situï la font dins del període franquista (1939-1975), durant la seva segona gran etapa. (0,75 punts)

c)

(1 punt)

Cal que l'alumnat faci referència al gran volum de població rebuda per Catalunya durant el període 1962-1965, de 415.482 persones, majoritàriament (217.064 persones, que representen un 52,2 %) procedents d'Andalusia, seguides per persones (70.447) procedents de les Dues Castelles i Lleó (17 %), per extremenys (48.661, que representen l'11,7 %) i per aragonesos (24.870, el 6 %). (1 punt)

Pregunta 2

a)

(2,5 punts)

L'alumnat ha d'explicar la política econòmica *desarrollista* del règim franquista, després de l'abandó de la política autàrquica, amb l'establiment d'una liberalització econòmica iniciada amb el Pla d'estabilització (1959) i els efectes que tingué a Catalunya quant a industrialització, urbanització, migracions, turisme i inversió estrangera, amb els correlats d'insuficiència d'equipaments i serveis, de disfuncions i de problemes socials (1,25 punts); la lluita antifranquista durant els anys 60 i fins a la mort del dictador, incloent-hi el creixement d'una oposició més massiva, obrera, estudiantil i als barris de les grans ciutats; l'acció dels partits clandestins com el PSUC i d'altres; la formació de l'Assemblea de Catalunya el 1971 i el seu programa unitari, i, també, l'existència de grups de lluita armada com el MIL de Puig Antich i d'altres.
(1,25 punts)

b)

(2,5 punts)

L'alumnat hauria d'explicar la supressió de les institucions polítiques catalanes i la reimplantació de les estructures provincials; la imposició del partit únic, i, en general, de totes les institucions i organismes del Nuevo Estado. Igualment, hauria d'explicar la imposició d'una política econòmica autàrquica i intervencionista greument lesiva per a l'estructura econòmica de Catalunya (1,50 punts) i la repressió franquista sobre els catalans i contra la personalitat, la llengua i la cultura catalanes, esmentant la supressió de l'oficialitat de la llengua catalana, de la seva presència pública en qualsevol de les seves manifestacions i dels símbols a tots els nivells. (1 punt)

Exercici 3

Pregunta 1

a)

(0,75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) (0,25 punts), consistent en un document públic de caràcter juridicopolític, o polític, una Constitució, la de la Segona República, del 1931. (0,50 punts)

b)

(0,75 punts)

Cal que l'alumnat situï la font el 1931 dins del període de la Segona República (1931-1936), en els seus inicis. (0,75 punts)

c)

(0,75 punts)

Quant a l'article primer, cal que l'alumne destaquï la definició que la República fa de si mateixa, en tant que «República democrática de trabajadores de toda clase, que se organiza en régimen de Libertad y de Justicia», destacant la sobirania popular («Los poderes de todos sus órganos emanan del pueblo») i l'Estat «integral compatible con la autonomía de los Municipios y las Regiones», és a dir, obrint també la possibilitat dels estatuts d'autonomia regionals. També, l'adopció d'una nova bandera, ara tricolor.

Quant a l'article tercer, cal que l'alumne destaquï la separació entre l'Església catòlica i l'Estat que implica la frase «El Estado español no tiene religión oficial». (1 punt)

Pregunta 2

a)

(2,50 punts)

Cal que l'alumne es refereixi a l'adveniment de la República en el context d'unes eleccions municipals el 12 d'abril de 1931, a les proclamacions de la República a diversos indrets del país, a l'abandó del rei del territori espanyol, a la formació d'un govern provisional i a la proclamació de la República catalana a Barcelona i les posteriors negociacions que portaren a l'establiment de la Generalitat. Seguidament, ha de referir-se a tres dels dirigents polítics d'aquesta etapa, com Alcalá Zamora, Azaña, Macià, Companys, Largo Caballero, Lerroux, Prieto, Gil-Robles o d'altres (1,25 punts). També, cal que destaquï la definició que fa la República de si mateixa en tant que Estat integral, així com que destaquï aspectes com l'existència d'una sola cambra al Parlament; el president de la República; la importància dels drets individuals, i els articles referits a l'Església catòlica, entre d'altres. (1,25 punts)

b)

(2,50 punts)

L'alumne ha de fer referència als decrets de reforma laboral; a la reforma militar de 1931; als canvis en la situació de l'Església catòlica pel que fa a l'ensenyament, l'expulsió dels jesuïtes, etc.; a la Llei de reforma agrària de 1932, i a l'impuls de l'ensenyament i de la cultura, amb la creació d'escoles i institucions educatives. (2,50 punts)

Exercici 4

Pregunta 1

a)

(0,75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una fotografia o imatge (0,25 punts) de la repressió policial d'una manifestació proamnistia a Barcelona el 6 de febrer de 1976, l'autor de la qual és Manel Armengol. (0,50 punts)

b)

(0,75 punts)

Cal que l'alumnat situï la font durant la Transició a la democràcia (1975-1986), en els seus inicis. (0,75 punts)

c)

(1 punt)

Cal que l'alumnat comentï la font en el sentit que mostra la càrrega policial sobre un grup de manifestants asseguts a terra, protegint-se com poden dels cops que els dona la policia franquista, enmig d'una escena en la qual també hi ha molt fum. (1 punt)

Pregunta 2

a)

(2,5 punts)

Cal que l'alumnat expliqui l'Estatut de Catalunya del 1979 i les seves característiques (Generalitat formada pel Parlament, el president i el Consell Executiu; oficialitat del català; Tribunal Superior de Justícia; competències sobre dret civil català, cultura, sanitat i ensenyament, entre d'altres); les eleccions al Parlament de Catalunya de 1980 i els seus resultats; la formació del govern Pujol, el 23-F a Catalunya (1,25 punts); la tasca de govern duta a terme per la Generalitat d'aquesta època, i, també, de la sorgida de les eleccions de 1984, amb la Llei de normalització lingüística, la de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i la de la Policia Autònoma, entre d'altres. (1,25 punts)

b)

(2,50 punts)

Cal que l'alumnat faci referència a la situació política generada per la mort de Franco; a l'Assemblea de Catalunya i l'increment de l'acció de l'oposició per forçar una ruptura democràtica i les formes que adoptà aquesta acció, tant a escala obrera com estudiantil, de barri, etc.; al referèndum de la Ley de Reforma Política de 1976; a la llei d'amnistia i legalització de partits; a la celebració de les eleccions de 1977 i els seus resultats a Catalunya, amb la victòria de les esquerres (PSC i PSUC) (1,25 punts); a l'Assemblea de Parlamentaris, amb la seva demanda d'un Estatut, i a l'operació de retorn del president Tarradellas, i que seguidament expliqui l'elaboració de l'Estatut a Sau. (1,25 punts)